

117/53/06

Sisäasiainministeriö

23.5.2007

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2006

Valtiontalouden tarkastusvirasto antaa sisäasiainministeriötiliviraston tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2006 tämän tilintarkastuskertomuksen.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut sisäasiainministeriötiliviraston tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja tuloksellisuuden laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen. Tuloksellisuuden kuvauksen osalta tarkastus on kohdistunut myös sisäasiainministeriötiliviraston virastojen toimintakertomuksissaan esittämiin tuloksellisuustietoihin.

Tarkastuksen ovat suorittaneet sisäasiainministeriön ja siihen kuuluvien virastojen tilintarkastajat: ylitarkastaja, JHTT Göran Alftan Ulkomaalaisvirasto ja Poliisin tekniikkakeskus, ylitarkastaja Jarmo Leinonen Itä-Suomen lääninhallitus, Väestörekisterikeskus ja Pelastusopisto, ylitarkastaja Mika Limola suojelupoliisi, rajavartiolaitos, Helsingin kihlakunnan poliisilaitos ja syksyn 2006 osalta Poliisikoulu, ylitarkastaja Reijo Luomala keskusrikospoliisi, liikkuva poliisi ja Poliisin tietohallintokeskus, ylitarkastaja, JHTT Erkki Niemelä Lapin lääninhallitus ja Oulun lääninhallitus, ylitarkastaja Hanna Puukko-Manninen Etelä-Suomen lääninhallitus, Poliisiammattikorkeakoulu ja Länsi-Suomen lääninhallitus yhdessä Sami Kummilan kanssa, ylitarkastaja Martti Stenman kevään 2007 osalta Hätäkeskuslaitos ja Poliisikoulu, ja ylitarkastaja, JHTT Sami Kummila sisäasiainministeriö, Länsi-Suomen lääninhallitus yhdessä Hanna

VALTIONTALouden TARKASTUSVIRASTO

Puukko-Mannisen kanssa, sisäasiainhallinnon palvelukeskus ja syksyn 2006 osalta Häätäkeskuslaitos. Tarkastusta on valvonut tarkastuspäällikkö, JHTT Erkki Pitkänen.

Sisäasiainhallinnon palvelukeskuksen järjestelmätarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja, JHTT Tuula Laitinen. Tarkastusta on näiltä osin valvonut tarkastuspäällikkö, CISA Pentti Mykkänen.

TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

Talousarvion toteutumalaskelman yhteydessä esitettävät tiedot valtuuksista, niiden käytöstä ja käytöstä aiheutuvista menoista eivät kata kaikkia laskelmaan kuuluvia valtuuksia ja esitetyissä tiedoissa on joitakin virheitä. Koska sisäasiainministeriö-tilivirastoon kuuluvien virastojen välinen maksullinen toiminta on eliminoitu tiliviraston kirjanpidossa, tiliviraston tuotto- ja kululaskelmasta puuttuu noin 27,6 miljoonaa euroa tilivirastoon kuuluvien virastojen välisen maksullisen toiminnan tuloja ja eräitä muita tuloja sekä tätä vastaava määrä toiminnan kuluja. Muilta osin tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösanalyysi on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus

Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnallista tehokkuutta koskevien tietojen sisältöä ja esittämistapaa ja niiden perustana olevaa laskentatointia on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältääkö tuloksellisuuden kuvaus olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot.

Ministeriön taloudellisuutta ja tuottavuutta kuvaavina tietoina on tiliviraston tilinpäätöksessä esitetty kustannukset ja henkilötyövuodet toiminnoittain kolmelta vuodelta. Esitettyjä tietoja voidaan pitää oikeina ja riittävinä. Ministeriön maksullisen toiminnan tulot olivat 7 684 euroa. Koska ministeriön maksullisesta toiminnasta on esitetty tuhatkertaiset tiedot ja virheellisiä tietoja on käytetty myös koko tiliviraston maksullisen toiminnan yhteenvetotaulukossa, ei ministeriön maksullisesta toiminnasta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.

Sisäasiainhallinnon palvelukeskuksen taloudellisuudesta ja tuottavuudesta on tiliviraston tilinpäätöksessä ja sisäasiainhallinnon palvelukeskuksen omassa toimintakertomuksessa esitetty joitakin keskeisiä tunnuslukuja. Esitettyjä tietoja voidaan pitää oikeina ja riittävinä.

Poliisitoimen tulosohjattujen virastojen omissa toimintakertomuksissa on taloudellisuutta ja tuottavuutta kuvaavina tietoina esitetty yksittäisten taloudellisuus- ja tuottavuustunnuslukujen lisäksi kustannus- ja henkilötyövuositietoja avainprosesseittain kolmelta vuodelta. Koska Lapin ja Länsi-Suomen läänien poliisitoimen toimintakertomuksista puuttuvat edellisten vuosien vertailutiedot ja Poliisiammattikorkeakoulu on esittänyt tiedot menopohjaisina, ei näiden taloudellisuudesta ja tuottavuudesta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä. Muilta osin poliisitoimen taloudellisuudesta ja tuottavuudesta esitettyjä tietoja ja niitä korvaavia sijaisuuksia voidaan pitää oikeina ja riittävinä.

Koska Poliisiammattikorkeakoulun maksullisesta toiminnasta esitettyihin tietoihin sisältyy työkustannusten kohdentamisesta aiheutuva olennaista arvionvaraisuutta, ei sen maksullisesta toiminnasta

esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä. Muilta osin poliisitoimen maksullisesta toiminnasta on esitetty oikeat ja riittävät tiedot.

Rajavartiolaitoksen taloudellisuudesta ja tuottavuudesta sekä maksullisesta toiminnasta on esitetty oikeat ja riittävät tiedot.

Pelastustoimen taloudellisuudesta ja tuottavuudesta on esitetty oikeat ja riittävät tiedot. Koska Hätäkeskuslaitoksen maksullisesta toiminnasta esitettyihin tietoihin sisältyy työkustannusten kohdentamisesta aiheutuvaa olennaista arvionvaraisuutta, ei sen maksullisesta toiminnasta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä. Muilta osin pelastustoimen maksullisesta toiminnasta on esitetty oikeat ja riittävät tiedot.

Ulkomaalaisviraston taloudellisuudesta ja tuottavuudesta on tiliviraston tilinpäätöksessä ja Ulkomaalaisviraston omassa toimintakertomuksessa esitetty taloudellisuuden ja tuottavuuden tunnuslukuja. Koska Ulkomaalaisviraston taloudellisuudesta ja tuottavuudesta esitetyt tunnusluvut ovat menopohjaisia eivätkä tunnuslukujen laskennassa käytetyt suorit tiedot ole yhteismitallisia, ei Ulkomaalaisviraston taloudellisuudesta ja tuottavuudesta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.

Koska Ulkomaalaisviraston maksullisesta toiminnasta esitettyihin tietoihin sisältyy työkustannusten kohdentamisesta aiheutuvaa olennaista arvionvaraisuutta, ei sen maksullisesta toiminnasta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.

Lääninhallinnon taloudellisuudesta ja tuottavuudesta on lääninhallitusten omassa toimintakertomuksissa esitetty joitakin suoritekohtaisia taloudellisuus- ja tuottavuustunnuslukuja sekä joidenkin lääninhallitusten osalta myös sijaissuureina kustannus- ja henkilötyövuositiedot osastoittain kolmelta vuodelta. Koska Etelä-Suomen ja Itä-Suomen lääninhallitusten taloudellisuudesta ja tuottavuudesta ei ole esitetty kattavia tunnuslukuja eikä niiden sijaan myöskään kustannus- ja henkilötyövuositietoja osastoittain kolmelta vuodelta, ei niiden taloudellisuudesta ja tuottavuudesta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä. Muilta osin lääninhallinnon taloudelli-

suudesta ja tuottavuudesta esitettyjä tietoja ja niitä korvaavia sijaisuureita voidaan pitää oikeina ja riittävinä.

Oulun lääninhallituksen maksullisesta toiminnasta on esitetty oikeat ja riittävät tiedot. Koska Etelä-Suomen, Itä-Suomen, Lapin ja Länsi-Suomen lääninhallitusten maksullisesta toiminnasta esitettyihin tietoihin sisältyy työkustannusten kohdentamisesta aiheutuvaa olennaista arvionvaraisuutta, ei niiden maksullisesta toiminnasta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.

Rekisterihallinnon taloudellisuudesta ja tuottavuudesta sekä maksullisesta toiminnasta esitettyjä tietoja voidaan pitää oikeina ja riittävinä.

Koska sisäasiainministeriö-tiliviraston yhteisrahoitteisesta toiminnasta ei ole esitetty kattavia kustannusvastaavuuslaskelmia, ei sen yhteisrahoitteisesta toiminnasta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.

Tuotokset ja laadunhallinta

Tuotosta ja laadunhallintaa koskevien tietojen osalta on tarkastettu, onko suoritteiden määrästä ja julkishyödykkeistä esitetty olennaisilta osin riittävät tiedot. Palvelukyvyystä esitettyjä tietoja ei ole tarkastettu.

Sisäasiainministeriö-tiliviraston suoritteiden määrästä ja julkishyödykkeistä esitettyjä tietoja voidaan pitää riittävinä lukuun ottamatta tiliviraston toimintakertomuksessa lääninhallinnon toimialasta esitettyjä tietoja. Lääninhallituksen omissa toimintakertomuksissa on suoritteiden määrästä ja julkishyödykkeistä esitetty lääninhallitusten toiminnan luonne huomioon ottaen olennaisilta osin riittävät tiedot.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyyssissä ja tarkastettu kirjanpidon, valtuuskirjanpidon ja tuloksellisuuden laskentatoimen tarkastuksen yhteydessä sekä järjestelmätarkastuksen yhteydessä.

Kirjanpidon tarkastuksessa on tullut esiin tiliviraston maksullisen toiminnan tuottojen ja eräiden muiden tuottojen käsittelyyn liittyvä menettely, jossa tilivirastoon kuuluvien virastojen välisiä tuottoja ja kuluja on kirjaustavasta johtuen eliminoitu tiliviraston liikekirjanpidossa. Sisäasiainministeriö on vuoden 2007 alusta siirtynyt seuraamaan ulkoisilla liikekirjanpidon tileillä myös tilivirastoon kuuluvien virastojen välisiä tulo- ja menotapahtumia.

Valtuustietojen esittämiseen liittyvät puutteet ovat sisäisen valvonnan puutteita. Tilivirastossa tulee kiinnittää huomiota valtuustietojen kokoamisprosessiin.

Sisäasiainhallinnon palvelukeskus on ryhtynyt toimenpiteisiin järjestelmätarkastuksessa esille tulleiden havaintojen johdosta.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta valtion talousarviosta annetun lain 21 §:n edellyttämien oikeiden ja riittävien taloudellisuutta ja tuottavuutta koskevien tietojen esittämistä Etelä-Suomen ja Itä-Suomen lääninhallitusten oman toiminnan osalta sekä lain 15 §:n 2 momentin edellyttämää maksullisen toiminnan kannattavuuden seuranta ja vuosituloksen esittämistä Hätäkeskuslaitoksen ja Ulkomaalaisviraston sekä Etelä-Suomen, Itä-Suomen, Lapin ja Länsi-Suomen lääninhallitusten oman toiminnan osalta.

Ylijohtaja

Marjatta Kimmonen

Ylitarkastaja, JHTT

Sami Kummila

TIEDOKSI

Valtiontilintarkastajien kanslia
Valtiovarainministeriö

Valtiovarain controller -toiminto
Sisäasiainministeriön kirjaamo
Sisäasiainministeriön kansliapäällikkö
Valtiokonttori